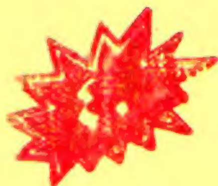

٤٠ فەرموودە

دەربارەی فەزڵی جیهاد و موجاهیدان

کۆکردنەوەی

د. محمد لقمان السلفي

وەرگێرانی

إلياس محمد الكردي

قال أبوبكر الصديق (رضي الله عنه) :

« ما تركَ قومٌ الجهادَ إلا ذلوًا »

واته :

« هەر گەلێك وازی لە جیهاد هێنابێت ئیللا تووشی زەلیلی هاتوون »

ژمارەی سپاردن (٣٩٧) ی وەزارەتی رۆشنبیری

بسم الله الرحمن الرحيم

پێشەکی وەرگێڕ

إن الحمد لله ، نحمده ونستعينه ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور انفسنا وسيئات اعمالنا ، من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له ، واشهد ان لاإله إلا الله وحده لاشريك له ، واشهد ان محمداً عبده ورسوله.

﴿ ياأيها الذين امنوا اتقوا الله حق تقاته ولاتموتن الا وانتم مسلمون ﴾ (آل عمران: ١٠٢)

﴿ ياايها ايها الناس اتقوا ربكم الذى خلقكم من نفس واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالا كثيرا ونساء واتقوا الله الذى تساءلون به والارحام ان الله كان عليكم رقيبا ﴾ (النساء: ١)

﴿ ياايها الذين امنوا اتقوا الله وقولوا قولا سديدا يصلح لكم أعمالكم ويغفر لكم ذنوبكم ومن يطع الله ورسوله فقد فاز فوزا عظيما ﴾ (الاحزاب: ٧٠-٧١)

اما بعد فإن اصدق الحديث كتابُ الله ، وخير الهدى هدى محمد (ﷺ) وشر الامور محدثاتها، وكل محدثة بدعة، وكل بدعة ضلالة وكل ضلالة فى النار .

بە چاکم زانی ئەم نامیلکە ختجیلانە و پڕ سوودە بکەم بە کوردی ، چونکە باسی بابەتێکی زۆر گرنگ دەکات وە مسوڵمانان لەم سەردەمەدا زۆر پێویستیان پێیەتی کە ئەویش جیهادکردنە ، وە ئەم نامیلکەیەیە (چل) فەرموودەی لەخۆ گرتووە کە هەمووی هانی موسوڵمان دەدات بۆ جیهاد کردن لەدژی کافر و مورتەدەکان ، هەموو باسی پاداشتە گەورە و بەرزەکانی جیهاد و موجاهیدە ، ئەگەر یەکێك بەڕاستی بۆ خوا سوڵحابێت ئیلا کاریگەری لەسەر دڵ و دەروونی دەکات ، ڕای دەپەڕێنێت لەو خەوە قوڵەی زەلیلی و بێ دەستەلاتی

وە رووی ئەو کەسانە ڕەش دەکات کە خەڵك لە جیهاد ساردەکەنەوە ، جا داوا کارم لەخوای پەروەردگار کردەوەکانمان بەقەد قسەکانمانبێت وە گیانی جیهاد کردن لەدژی دوژمنانی خوا تێماندا زیندوو بکاتەوە لەو کەسانەمان بژمێرێ کە بە ئیخلاص جیهاد دەکەن لە پێناوی . اللهم آمین آمین .

وصلى الله على النبي المصطفى و على آله وصحبه و سلم تسليما كثيرا

ألياس محمد الكردي

(١٤٢٠/٦/٩) من هجرة المصطفى (ﷺ)

پێشەکی نووسەر

سوپاس و ستایش بۆ ئەو خوایەی کە لە کتێبە پیرۆزەکەی‌دا دەفەرمووێ : ﴿إن الله أشترى من المؤمنين أنفسهم و أموالهم بإن لهم الجنة ، يقاتلون في سبيل الله فيقتلون و يقتلون وعدا علينا حقا في التوراة و الإنجيل و القرآن ومن أوفي بعهده من الله فاستبشروابيعكم الذي بايعتم به و ذلك هو الفوز العظيم﴾ .. واتە : وە صەلات و سەلامی خوای گەورە لەسەر پێغەمبەرەکەی محمدی کوڕی عبدالله ئەو پێغەمبەرەی لە پێناوی خوای گەورەدا بەماڵ و بەگیانی جیهادی کرد هەتا گەیشتە لای ، وە ئیماندارانی هاندا لەسەر جیهاد کردن وە فەزڵ و چاکەی جیهادی بۆ دەرخستن کەچەندە پاداشتی زۆرە لەلای خوای گەورە دەفەرمووێ (ﷺ) : ((لغدوة في سبيل الله أو روحة خير من الدنيا و ما فيها)) (رواه البخاری و مسلم) .. واتە : بەیانی یەك جیهادکردن لە پێناوی خوای گەورە یان ئێوارەیەك جیهادکردن چاکترە لە هەموو دونیا و ئەوەی تیایەتی

هەروەها پێغەمبەر (ﷺ) دەفەرمووێ : ((رباط يوم في سبيل الله خير من الدنيا و ماعليها و موضع سوط أحدكم من الجنة خير من الدنيا و ماعليها وروحة روحها العبد في سبيل الله تعالى أو الغدوة خير من الدنيا و ما عليها)) (رواه البخاري و مسلم) ..
واتە : سەنگەر گرتنی یەك رۆژ لە پێناوی خوای گەورەدا چاکترە لە دونیاو لەوەی لەسەر دونیایە وە شوێنی یەك قامچی لەبەهەشت خۆشتر و چاکترە لە هەموو دونیاو ئەوەی لەسەریەتی وە ئێوارەیەك بەندە بە جیهادکردن لە پێناوی خوای گەورە بەسەری ببات یان بەیانیەك ، چاکترە لە هەموو دنیاو ئەوەی لەسەریەتی .

جا ئایەتەکانی قورئانی پیرۆز زۆرن و ناسراون لەسەر ئەم مەسەلەیە وە هەرچی فەرموودەکانە دەربارەی فەزڵی جیهاد و بەرەخستنی ئەجرو پاداشتی زۆر لەوە زیاترە کە بژمێردرێت ، بەسە بۆ موجاهید فەزڵ و چاکە کەخوای گەورە ئەو کەسەی لە پێناوی ئەو دەردەچێت کە هیچ نیەتێکی تری نیە جگە لە جیهادکردن لە پێناوی خودا و باوەڕ کردن بە پێغەمبەرەکانی ، بەسە بۆ موجاهید کە خوای گەورە چوونە بەهەشتی بۆ مسۆگەر دەکات .

وە موسڵمانان لەم سەردەمە چەند پێویستیان بەزانینی فەزڵی جیهاد و گرنگی یەکی هەیە وە چەند پێوستیان بەلێکۆڵینەوە لەو ئایەت و فەرموودانەی کە تیایاندا هانی موسوڵمان ئەدات لەسەر جیهاد کردن وە فەزڵ و چاکەی جیهاد و گرنگی جیهادیان بۆ بە ئەردەخات چونکە دووژمنان - چ لە دەرەوە چ لە ناوەوە - چنگیان خستۆتە سەر ئەم ئوممەتە لە هەموولایەک وە هەڕەشە لە کیانی ئیسلام و موسڵمانان ئەکەن لە هەموو ڕویەک وەک چۆن مەدینە لەکاتی شەڕی خەندەق مەترسی و هەڕەشەی لەسەر بوو ، ئیمڕۆ ناتوانرێت بەرگری لەسەروەری ئیسلام بکرێت مەگەر بەو گیانەی کە موسڵمانان بەرگریان لە ئیسلام کرد لەسەردەمی پێغەمبەر (ﷺ) ئەویش گیانی جیهاد کردنە ئەو گیانەی موجاهیدە سەرەتاکانی شادکرد ئەوانە یەکەم جار ئاڵای ئیسلام و بانگەواز کردن بۆی یان هەڵگرت بۆ خۆرئاوا و خۆرهەڵاتی زەوی ، خوای گەورەش ئەفەرمێ : ﴿و ذکر فإن الذکری تنفع المؤمنین﴾ واتە : باسیان بۆ بکەو بیریان بخەرەوە چونکە دور خستنەوە سوودی هەیە بۆ ئیمانداران . ئێمەش لەژێر تیشکی ئەم ئایاتە پیرۆزەوە و باوەڕمان بە (پێویستیو گرنگی) جیهاد کردن لەپێناوی خوا

گەورەدا وە پێویستمان بە زیندو کردنەوەی گیانی ئیسلامی و ماندوو نەناسی و بە غیرەتی و ئازایەتی لەسەر دینی خوای گەورە ، ئەم کۆمەڵە فەرموودە پیرۆزو بەبەرەکەتەم کۆکردۆتەوە بۆت برای خوێنەر زۆر بەکورتی بۆ ئەوەی بۆت بخوێندرێتەوە و ئیمانت پێ تازە بکەیتەوە وەپەیمانی ڕاستی خوای گەورەت بۆ موجاهیدان لەدڵ دا جێگیر بێت کە بەهەشتیان بۆ هەیە ، ئەگەر شەهید بوون لەپێناوی یان غەنیمەت و پاداشتیان بۆ هەیە ، ئەگەر بەسەلامەتی گەڕانەوە بۆ ناو ماڵ و منداڵەکانیان .

وەداواکارم لەخوای گەورە بمان گێڕێت لەوکەسانەی کەنیەتیان پاك کردۆتەوەو کردارى چاکیان کردوە وەپلەی موجاهیدیان لەبەهەشت بەدەست هێناوە

وصلى الله على النبي الحبيب المصطفى وعلى آله وصحبه اجمعين

دکتۆر محمد لقمان السلفي

دكتوراه في الحديث النبوي

فەرموودەی یەکەم:

پلەی موجاهید لەپێناوی خوای گەورەدا

عن ابی هریره (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ) :
« إِنَّ في الجنة مِئةَ دَرجهَ اَعدها الله للمجاهدين في سَبيلِه، مابينَ الدرجتين كما بينَ السماءِ والأرضْ »
(رواه البخاري)

واتە : لە (ابوهريرة) (خوای لێ ڕازی بێت) وە دەفەرموێ پێغەمبەر (ﷺ) دەفەرموێ : (لەبەهەشتدا سەد پلە هەیە خوای گەورە بۆ موجاهیدانی ئامادە کردووە نێوان هەردوو پلەیەك بەقەد ماوەی نێوان ئاسمان و زەوی یە)

فەرموودەی دووەم :

جیهاد کردنی موجاهید لەپێناوی خوای گەورە وەك ئەو کەسەیە کە بەبەردەوامی بەڕۆژووە و بەشەو شەونوێژ دەکات و قورئان دەخوێنێ

عن ابي هريـرة (ﷺ) قـال قـال رسـول الله (ﷺ):
« مَثل المجاهدِ في سبيل اللهِ كمثلِ الصائمِ القائمِ القانتِ بآياتِ اللهِ لا يفتر من صيام ولا صلاة حتى يَرجعُ المجاهدُ في سَبيل الله » (رواه البخاري ومسلم)

واتـه : (نموونـەی ئـەو کەسـەی جیـهاد دەکـات لـەپێناوی خـوای گـەورەدا وەك ئـەو کەسـە وایـە بەبەردەوامی بـەڕۆژ بـەڕۆژوە وە بەشـەویش شـەونوێش دەکات و قورئان دەخوێنێت دەپارێتەوە لەخوا نەوڵز لەرۆژووەکەی دەمێنیّ و نـەوڵز لەنوێژکردنەکـەی دەهێـنیّ هـەتا موجاهیدەکـە دەگەڕێتەوە لەجیهاد) .

فەرموودەی سێیەم :

پاداشتیجیهاد کردن لەپێناوی خوای گەورە دا

عَـن ابـي هريـرةَ (ﷺ) قـال قـال رسـول الله (ﷺ) :
« اِنتَدَبَ اللهُ لِمَنْ خَرجَ في سَبيلهِ لايَخرجُ الا اِيمانٌ بي وتَصديقٌ بِرُسلي اَنْ اَرْجِعَهُ بِما نالَ مِنْ اَجرٍ اَو غنيمة اَو اُدْخِلَهُ الجنة » (رواه البخاري)

واتە: (خوای گەورە واجبی کردوە بۆ ئەو کەسەی کەلەپێناوی دەردەچێت بۆ جیهاد دەرناچێت مەگەر لەبەر ئیمانی بەو وەباوەڕ کردن لەپێغەمبەرانی پاداشتی جیهادی بۆ هەیە یان غەنیمەتی [1] دەست دەکەوێ یان دەیخاتە بەهەشت) .

فەرموودەی چوارەم :

حەز کردن بەکوژران لە پێناوی خوای گەورەدا

عن ابي هريرة (ﷺ) قال رسول الله (ﷺ) : « ..... والذي نَفسيْ بيَدِهِ لَوَدَدَتُ انْ اُقْتَلَ في سبيل اللهِ ثُمَ اُقْتَلُ ثُم َاَحيا ثُمَ اُقْتَلُ ثم احيا ثُمَ اُقتل » ولمسلم « لَوَدَدَتُ اَني اغزو في سَبيل اللهِ فَاُقْتَلَ ثُمَ اَغزو فاُقْتَل » (رواه البخاري)

---

(١) (الغنيمة) واتە : ئەو ماڵ و سەروەت و سامانەیە کەلەشەڕی موسوڵمانان و کافراندا دەست موسوڵمانان دەکەوێت .

واتـه : (سـوێند بـەو زاتـەی گیانی منـی بەدەسـتە حەزدەکـەم بکوژرێـم لـە پێنـاوی خـوای گـەورەدا پاشـان زیندوبمەوە پاشان بکوژرێمەوە پاشان زیندوببمەوە پاشان بکوژرێمـەوە پاشـان زیندوببمـەوە پاشـان بکوژرێمـەوە) ؛ وەلە ڕیوایەتی مسلم دا هاتووە : (حـەزم دەکـرد لـەکاتی جیهاد کردنـدا بکوژرێـم دیسـان جیـهادم بکردایـە تـەوە بکوژرامایەتەوە لە پێناوی خوای گەورەدا) .

فەرموودەی پێنجەم :

یەك ڕۆژ سەنگەر گرتن چاکترە لە دونیاو ئەوەی لە سەریەتی

عن سهل بن سعد (ﷺ) قال قـال رسـول الله (ﷺ) :

((رِباطُ يَومٍ فِيْ سَبيل الله خَيرٌ مِنَ الدُنيا وَماعليها))

وعندَ مُسلم ـ رَحمه الله ـ لَغدوةٌ فِي سَبيل الله خَيرٌ مِنَ الدُنيا وَ ماعليها)) (رواه البخاري)

واتـە : (یـەك ڕۆژ سـەنگەر گرتـن لـە پێنـاوی خـوای گەورەدا چاکترە لە هەموو دنیاو ئەوەی لەسەر دونیاشە)

لە ریوایەتی مسلم خوای لیٚ رازی بیٚت (بەیانیەك جیهاد کردن لە پیٚناوی خوای گەورەدا چاکترە لە هەموو دنیا و ئەوەی کە لەسەر زەویشە) .

فەرموودەی شەشەم :

عن أنَسٍ (ﷺ) قال قال رسول (ﷺ) : ((لَغدوةٌ في سبيل اللهِ أو رَوْحَةٌ خَيرٌ مِنَ الدُنيا وَمافيها)) (رواه البخاري و مسلم) .

واتە : (بەیانیەك یان ئیٚوارەیەك جیهاد کردن لە پیٚناوی خوای گەورەدا چاکترە لە هەموو دونیا و ئەوەی تیایەتی) .

تیٚبینی:

غدوة: واتە لەبەیانی تانیوەرۆ

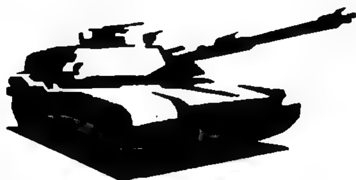
وە روحة: واتە لەدوای نیوەرۆ تائیوارە مەبەستی پیٚغەمبەریش (ﷺ) ئەوەیە یەکیٚك لەوکاتە جیهادیٚك بکات بۆیە هەردوو کاتەکەش بەکار دەهیٚنیٚت چونکە ئەمە لە زمانی عەرەبیدا باوە ، ئە گەر نا خۆ کاتەکانیتر وەك نیوەرۆ و عەسر ......هتد جیهاد کردن تیٚدا هەر جیهادە

فەرموودەی حەوتەم :

سەنگەر گرتن لە پێناوی خوای گەورەدا کردەوەیەکی چاکە خێرەکەی لە دوای مردنیش هەر بەردەوامە

عن سلمان الفارسي (ﷺ) قال سَمِعْتُ رَسولُ الله (ﷺ) يقول : «رِباطُ يَومٍ وَلَيلةٌ في سَبيل الله، خيرٌ مِنْ شَهرٍ وَقيامٍ وإنْ ماتَ جَرى عَليهِ عَمَلُهُ الذي كانَ يَعْمَلُهُ وَأُجْرِيَ رِزْقَهُ وَأَمِنَ الفَتّانْ» (رواه مسلم)

واتە : (سەنگەر گرتنی شەو ڕۆژێك لە پێناوی خوای گەورەدا چاکترە لە ڕۆژووی مانگێك و شەو نوێژی ئەو مانگە ، وە ئەگەر مرد ئەوکارەی کە دەیکرد وا حیساب دەکرێ کەهەر دەیکات واتە خێرەکەی هەربۆ دەنووسرێ و وەلە فیتنەی ناو قەبریش ڕزگاری دەبێت) .

فەرموودەی هەشتەم :

ئاگری دۆزەخ ئەو دوو پێیە ناسوتێنێ کە تۆزاوی بووبێ پێناوی خوادا

عَنْ عَبَسٍ (ﷺ) قَالَ قَالَ رَسُولِ اللهِ (ﷺ) : ((ما اَغْبَرَتَا قَدَمَا عَبدٍ فِي سَبِيلِ اللهِ فَتَمَسُّهُ النَّارُ))

(رواه البخاري)

واتە : (پێی هیچ کەس (بەندەیەك) تۆزاوی نەبووە لە پێناوی خوادا ئاگری دۆزەخ سوتاندبێتی) ، واتە : ئەم کەسە دۆزەخ نابینێ .

(اغبر) : تۆزاوی بوون .. واتە : یەکێك جیهادی کردبێت لە پێناوی خوای گەورەدا لە مەیدانی جەنگدا قاچی تۆزی شەڕ کردنی لەسەر بنیشێ (الله اکبر) ئەمە یەکێك تەنها قاچی تۆزاوی بووە ئەمە حاڵێتی ئەی حاڵی ئەوکەسە دەبێت چۆن بێت کە لە بنی پێی تاسەری لەناو خوێن و تۆزی جیهاد دایە وە هەموو ژیانی لەم حاڵەتە بەسەر بردووە .

فەرموودەی نۆیەم :

گەر موجاهید کافرێکی کوشت ناچێتە دۆزەخ

عن ابی هریرة (رضي الله عنه) قال ان رسول الله (ﷺ) قال : «لايُجْمَعُ كافرٌ وَقاتِلُهُ في النار ابَداً» (رواه مسلم)

واتە : (کۆنابنەوە کافرێك و بکوژەکەی ــ کە موجاهیدێکە ــ لەناو دۆزەخدا بە ئەبەدی) مەبەستی پێغەمبەر (ﷺ) ئەوەیە کوشتنی کافر خێرێکی زۆر گەورەیە کە ناهێڵێ موسڵمان بچێتە دۆزەخ)

فەرموودەی دەیەم :

جیهاد کردن لە پێناوی خوای گەورەدا چاکترین هۆیە بۆ رزق و رۆزی

عن ابي هريرة (رضي الله عنه) عن رسول الله (ﷺ) انه قال : «مِنْ خَيرِ مَعاشِ الناسِ لهمْ مُمْسِكٌ عِنَانَ فَرَسِهِ في سَبيلِ اللهِ يَطيرُ علىٰ مَتْنِهِ كُلَّما سَمِعَ هَيْعَةً اَوْ نَزْعَةً طارَعَليهِ يَبْتَغي القَتْلَ والمَوتَ مَظانَّهُ» (رواه مسلم)

واتـە : (لـە چاکـترین هۆیـەکانی ژیــان و وە دەســت هێنـانی ڕزق و ڕۆزی پیاوێکە جڵەوی ئەسپەکەی گرتووە دەرچووە لە پێناوی خوای گەورەدا لەسەر پشتی ئەفڕێ لەهەر شوێنێك شتێك ڕوودەدات ناخۆشیەك ڕووبدات بۆ ئەوەی هەڵ دەفڕێت نیەتی کوشتن و مردنی هەیە) .

فەرموودەی یانزەهەم :

ئەوەی موجاهیدێك ئامادە بكات یان ئاگای لە خێزانەکەی بێت ئەوا جیهادی کردووە

عـن زیـد بـن خـالد (ﷺ) أن رسـول الله (ﷺ) قـال : ((مَنْ جَهزَ غازياً في سَبيلِ اللهِ فقدْ غَزا ، وَ مَنْ خَلفَ غازياً في سَبيلِ اللهِ بِخيرٍ فَقدْ غَزا)) (رواه البخاري و مسلم)

واتـە : (هـەر کەسـێ موجـاهیدێك ئامادەبكـات بـۆ جیهاد ، واتە : هۆیەکانی جیهاکردن بۆ بەدەست بهێنێت لەچەك و و تفـاق و هتـد ، ئـەوا جیـهادی کـردوە ، وە هەرکەس ئاگای لە ماڵ و خێزانی موجاهیدێك بێت ، واتـە : لەرکاتەی موجاهید کە لەجیهاد دایە ئەوا جیهادی کردووە) .

فەرموودەی دووانزەهەم :

حورمەتی خێزانەکانی موجاهیدان

عن بريدة (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ) : «حُرْمَةُ نِساءِ المُجاهدين علىٰ القاعِدِينَ كَحُرمةِ أُمهاتِهم وما مِنْ رَجلٍ مِنَ القاعدينَ يَخلفُ رجلاً مِنَ المجاهدينَ في أَهله فيَخُونه فيهمْ إلاَّ وُقِفَ لَهُ يومَ القيامة فيَأخُذُ منْ عَمَلِهِ ماشاءَ فَما ظَنُّكُمْ» (رواه مسلم)

واتە : (حورمەتی ئافرەتەکانی موجاهیدان لەسەر ئەوانەی لە جیهادنین (دانیشتوون) وەك حورمەتی دایکیانە وەهەر کەسێ لەوانەی لە جیهادین لە شوێنی موجاهیدێك ئاگای لە ماڵ و خێزانی موجاهیدێك بووە پاشان خیانەتی لێ کرد ئیلا ئەم خیانەتکارە دەهێنرێتە بەردەم ئەم موجاهیدە لە ڕۆژی قیامەت ئەویش بەویستی خۆی کامە کاری چاکەی ئەم خیانەتکارەیە بۆ خۆی ئەیبات جا چی دەڵێت بەرامبەر ئەمە ؟ !!!!)

فەرموودەی سیانزەهەم :

پاداشتی موجاهیدێك جیهاد بكات بەماڵ

عن ابي مسعود الانصاري (ﷺ) قال جَاءَ رجلٌ بناقةٍ مَخْطُومَةٍ فقالَ هذهِ في سبيلِ الله فقال رسول الله (ﷺ) : ((لَكَ بِها يَومَ القيامَةِ سَبعُ مائةِ ناقةٍ كلها مَخْطُومَة)) (رواه مسلم)

واتە : (پیاوێك هاتە لای پێغەمبەر (ﷺ) ووشترێكی لەگەڵ خۆی هێنابوو وتی ئەمە بۆ خوایە ـ واتە دەی بەخشم لە پێناوی خوای گەورەدا ـ پێغەمبەر (ﷺ) فەرمووی لەبەرامبەر ئەمەدا لە بەهەشت حەوسەد وشتری تر وەردەگریتەوە) .

فەرموودەی چواردەهەم :

پاداشتی جیهاد كردن لە نێوان موجاهید و ئەوەی شوێنی دەگرێتەوە لەماڵ و خێزانی

عن ابي سعيد الخدري (ﷺ) ان رسول الله (ﷺ) : بَعثَ بَعْثاً الىٰ بني لِحيَان فقال : ((لِيَخْرُجَ مِنْ كُلِّ رَجلَينِ

رجل» ثم قال : «للقاعد ايكم خلفه الخارج في اهله وماله بخير كان له مثل نصف اجر الخارج» (رواه مسلم)

واتە : (پێغەمبەر (ﷺ) کۆمەڵێکی نارد بۆ لەوەی لیحیان پێی فەرموون با لە هەموو دوو پیاو پیاوێك بێت بۆ جیهاد پاشان بەو کەسانەی وت کە مانەوە فەرمووی هەرکەسێکتان شوێنی موجاهیدێك بگرێتەوە لەماڵ و خێزانی بە چاکە ـ واتە خیانەتی لێ نەکات تا دەگەڕێتەوە ـ ئەوا وەك نیوەی پاداشتی موجاهیدی هەیە) .[2]

فەرموودەی پانزەهەم :

موجاهیدان پارێزەرانی دینی خوای گەورەن

عن جابر بن سَمُرَة (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ)

«لَنْ يَبرَحَ هذا الدينُ قائماً يُقاتلُ عَليه عِصابةٌ من المسلمينَ حتىٰ تَقومَ الساعة» (رواه مسلم)

واتە: پێغەمبەر(ﷺ)

فەرمووی بەبەردەوام ئەم دینە بەسەرروەری ئەمێنێتەوە کۆمەڵێك موسڵمان شەڕی لەسەر دەکەن ـ واتە کۆمەڵێك

---

(٢) ئەمە لە حاڵەتێکدایە ئەگەر جیهادکردن (فەرزی کیفایە) بێت ، واتە چەند موسڵمانێك پێی هەڵسن لەسەر ئەوانیتر لادەچێت، بەڵام ئەگەر جیهادەکە (فەرزی عەین) بوو ئەوا بۆ کەس نییە دوا بکەوێت لێی ئیللا هاوەن عوزرە شەرعییەکان نەبێت .

موسڵمانی موجاهید هەر دەمێنێت ـ شەڕی لەسەر بکەن و بەرگری لێ بکەن تا ڕۆژی قیامەت) .

تێبینی :

تا ڕۆژی مەبەست پێی ئەو کاتەی (محمد المهدی) دێت وەك لە فەرموودەیەکی تردا هاتووە ((حتى يقتل المسيح الدجال)) (صحيح سنن ابى داود) .. واتە : تا ئاخیر کەسیان ـ واتە لەو کۆمەڵەی کە بەردەوام بەرگری لە دین ئەکەن کە ناسراون بە (طائفة المنصورة ـ واتە کۆمەڵەی سەرکەوتوو) دەجال دەکوژێ .

فەرمودەی شانزەیەم :

زامدار بوون لە پێناوی خوای گەورە لە قیامەت شوێنی زامەکە میسك دەر دەدات

عن ابي هريرة (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ) : ((لايُكْلَمُ اَحَدٌ في سَبيل اللهِ واللهُ اَعلَمُ بِمَنْ يُكْلَمُ في سَبيلهِ اِلاَّ جاءَ يَومَ القيامةِ وجُرْحُهُ يَثْعَبُ دَماً اللَّوْنُ لَونُ الدَمِ وَالرِيحُ رِيحُ المِسْكِ)) (رواه البخاري ومسلم)

واتە : (هەرکەسێ بریندار بێت لە پێناوی خوای گەورەدا وە خوای گەورە دەزانێ کێ لە پێناوی ئەودا بریندار دەبێت ئیلا لە ڕۆژی دوایی شوێنی زامەکەی خوێن دەردەدات ڕەنگەکەی ڕەنگی خوێنە بۆنەکەشی بۆنی میسکە)

تێبینی :

(یکلم) : واتە برندار بوون هەندێ کەس بەهەڵە لێ ی تێکەیشتوون دەڵێن (یکلم) واتە : قسەی لەگەڵ دەکات .

فەرموودەی حەڤدەیەم :

شەهید و خۆزگەی مردن لە پێناو خوای گەورە

عن اَنَسُ بن مالِكٍ (ﷺ) عن النبي (ﷺ) قال : « ما اَحدٌ يَدخل الجنةَ يُحِبُ اَنْ يَرجِعَ الى الدُنيا و لَه ما في الاَرض مِنْ شَيءٍ اِلاَّ الشَهيدُ يَتَمَنَّى اَنْ يَرجِعَ الى الدُنيا فَيُقتَلَ عَشرَ مَراتٍ لِماَ يَرىٰ مِنَ الكَرامَةِ »

(رواه البخاري و مسلم)

واتە : (هیچ کەس نی یە بچێتە بەهەشت و خۆزگەی ئەوە بخوازێت جارێکی تر بگەڕێتەوە سەر دونیا مەگەر

تەنها شەهید نەبێ خۆزگە دەخوازێ بگەڕێتەوە بۆ دونیا دیسان (١٠) جاری‌تر بکوژرێتەوە لەبەر ئەو پلەو پایەیەی هەیەتی) .

واتە : کاتێك سەیری ئەو خۆشیەو پلەو پایەیەی خۆی دەکات کە بەیەك جار شەهید بوون بە دەستی هێناوە حەزدەکات دەجاری تریش شەهید بێت لە پێناوی خوای گەورەدا بۆ ئەوەی پلە و پایەی بەرزتر و چاکتر بێت لای خوای گەورە خوایەگیان داوات لێ دەکەین بەناوە جوانەکانت و بە سیفاتە بەرزەکانت شەهیدیمان پێ ببەخشی و لە شرك و کوفر بەدوورمان بخەی (آمین) .

فەرموودەی هەژدەیەم :

شەهید بوون لە پێناوی خوای گەورەدا مایەی سڕینەوەی تاوانە

عن عبدالله بن عمر بن العاص (ﷺ) ان النبي (ﷺ) قال : « القَتْلُ فِي سَبيل الله يُكَفِّرُ كُلَّ شَيءٍ ألاَ الدّيْنْ » (رواه مسلم)

واتە : (مردن لە پێناو خوای گەورەدا ــ واتەشەهید ببێت ــ هەموو تاوانێکی دەسڕێتەوە وە دایدە پۆشێ تەنها قەرز نەبێ) .

فەرموودەی نۆزدەیەم :

کارێکی کەم و پاداشتێکی زۆر

عن ابي هريرة (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ) : «مُقامُ اَحدِكُمْ في سَبيلِ اللهِ خيرٌ مِنَ عِبادَةِ اَحدِكُمْ في اَهلِهِ سِتينَ سَنَةٍ اَمَا تُحبونَ اَنْ يَغْفِرالله لَكُمْ وَتَدْخلونَ الجنة ، جاهِدوا في سبيلِ اللهِ مَنْ قاتَلَ في سَبيلِ اللهِ فَواقَ ناقَةٍ وَجبتْ لهُ الجَنة» (رواه احمد و الترمذي والبيهقي سنده وصححه الحاكم) .

واتە : (شوێنی یەکێك لە ئێوە لە پێناوی خوای گەورەدا ــ واتە جیهاد کردندا ــ چاکترە لە عیبادەتی (٦٠) شەست ساڵی یەکێك لە ئێوە لەناو ماڵ و خێزانی ئێوە حەزناکەن خوای گەورە لێتان خۆش ببێت و بچنە بەهەشتەوە ؟ جیهاد بکەن لە پێناوی خوای گەورە

هەرکەسێ ماوەی نێوان دوو دۆشین جیهاد بکات لە پێناوی خوای گەورە چوونە بەهەشتی بۆ مسۆگەرە .

تێبینی :

(فواق الناقة) واتە: ماوەی نێوان دوو دۆشینی مێیەی ووشترێك یەکێك ئاژەڵێکی شیردار دەدۆشێت یەکسەر جارێکی‌تر نایدۆشێتەوە ماوەیەکی کەم دەوەستێت تا گوانەکانی پرشر دەبنەوە ئینجا دەی دۆشێتەوە ؛ جا مەبەستی پێغەمبەر (ﷺ) ئەوەیە ئەوکەسەی جیهاد بکات بە قەد ماوەی نێوان ئەو دوو شیر دۆشینە ئەوا بە هەشتی بۆ خۆی مسۆگەر کردووە .

فەرموودەی بیستەم :

مردن پێش خۆ ئامادەکردن بۆ جیهاد

عن ابي هريرة (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ) : ((مَنْ ماتَ وَلمْ يَغزُ وَلَمْ يُحدثْ بِهِ نَفْسُه مات على شُعبة مِنَ النِفاقِ)) (رواه مسلم)

واتە : (هەرکەسێك مردو جیهاد نەکات وەلە دڵی خۆی باسی نەکردبێت وەنی‌یەتی لێ ی نەبێ ئەوا لەسەر بەشێکی (نیفاق) دوو ڕووی مردووە) .

فەرموودەی بیست و یەك :

دەر چوون بۆ جیهاد

عن ابن عباس (رضي الله عنه) ان النبي (ﷺ) قال : يوم الفتح((لاهِجرةَ بعدَ الفتحِ ولكنَّ جهادٌ وَنيّةٌ و إذا أُستَنفَرتُمْ فَانْفِروا)) (رواه البخاري ومسلم)

واتە : (لەڕۆژی فەتح فەرمویەتی کۆچ کردن نی‌یە لە دوای فەتح بەڵام تەنها جیهاد کردن و نیەتی جیهاد وە ئەگەر داوای دەرچوونتان لێ کرا بۆ جیهاد ئەوا دەربچن)

تێبینی :

١- ڕۆژی (فتح) : واتە : ڕۆژی فەتحی مەککە کە (٩) ی ڕەمەزانی ساڵی (١٠) ی کۆچی بوو .

٢- کۆچ کردن نی‌یە لە دوای فتح : واتە : بۆ کەس نی‌یە لە وڵاتی ئیسلام کۆچ بکات بۆ وڵاتێکی‌تر چونکە کۆچ

کـردن لەبـەر بوونـی کوفـره وە ئەگـەر ئیسـلام هـات ئـ
هۆیەکەی نامێنێت لە دواجار کۆچ کردنە کەشی نامێنێ .

کەواتـە ئـەم فەرموودەیـە مەبەسـتی پـێی وولاتـ
ئیسـلامە ئەگـەر نا کۆچ کردن لـە وڵاتـی کافران هـەرمار
هەر واجبە وەك ئێستای ئەمڕۆ .

وەك پێغەمبەر (ﷺ) دەفەرموێ : « لاتَنْقَطِعُ الهِجْ
حتـىٰ تَنقَطِعَ التَّوبة ولاتَنقَطِعُ التَّوبةَ حتـىٰ تَطْلُ
الشَّمسَ مِن مَغْرِبِها » (صحيح سنن النسائي)

واتـە : (کۆچ کـردن کۆتـایی نایـەت هـەتا کۆتـایی
وەرگرتنـی تەوبە نەیـەت وە کۆتـایی بـە وەرگرتنـی تەو
نایەت تاخۆر لە خۆر ئاوارە هەڵنەیەت) .

فەرموودەی بیست و دووەم :

چۆنیەتی جیهاد کرد لە پێناو خوای گەورەدا

عـن انـس (ﷺ) عـن النـبي (ﷺ) قـال : « جـاهِ
المشرِكينَ بِأَموالِكُمْ وأَنْفُسكمْ والسِنَتِكم » (روا ابود
والنسائي والدارمي واسناده القوي) .

واتە : (جیهاد بکە دژی موشریکەکان (هاوەڵ پەیدا کەرەکان) بەماڵ و بە گیان و بەزمانتان) .

فەرموودەی بیست و سێیەم :

کردەوە چاکەکانی سەنگەر نشین

عن فضالة بن عبيد (ﷺ) ان رسول الله (ﷺ) قال : ((كُلُّ ميِّتٍ يُخْتَمُ على عَمَلِه إلاَّ الذي ماتَ مُرابطاً في سَبيلِ اللهِ فإنهُ يُنْمى لَهُ عَمَلُهُ الىٰ يَومِ القِيامةِ وَيُأمَنْ فِتنَةُ القَبرِ)) (حديث قوي الاسناده رواه احمد وابوداود والترمذي وقال حسن صحيح)

واتە : (هەموو مردووێەك خەتم لەسەر کردەوەکانی ئەدرێت ـ واتە لە دوای مردنی کردەوەکانی کۆتایی دێت ـ تەنها یەکێك نەبێ لەکاتی سەنگەر گرتن لە پێناوی خوای گەورە مردووە ئەوا ئەو کردەوانەی دەیکرد بۆی زیاد دەکرێ و خێرو پاداشتەکەی هەربۆ دەنوسرێت هەتا ڕۆژی قیامەت وەك ئەوە وایە نامرێت تا ڕۆژی قیامەت

هـەر کـاری چاکـە دەکـات . هـەروەها لـە فتنـەو تـاقی کردنەوەی گۆڕ ڕزگاری دەبێت) .

فەرموودەی بیست و چوارەم :

پاداشتی ئەو کەسەی لە پێناوی خوای گەورەدا بریندار دەبێت

عن معـاذ بـن جبـل (ﷺ) انـه سمـع رسـول الله (ﷺ) يقـول : ((مَـنْ قَـاتَل فِي سَـبيل الله فَـواقَ ناقَـةٍ فَقَـدْ وُجبَتْ لَه الجَنة ومَنْ جُـرِحَ جَرحاً في سبيلِ اللهِ او نُكِبَ نَكْبَةً فَانها تَجيءُ يومَ القيامةِ كاغزَر ما كانَت. لَونُها الزَّعْفَرانُ ورِيحُها المِسكُ)) (رواه احمد والترمذي وابوداود والنسائي وإسناده صحيح) .

واتـە : (هەرکەسـێ مـاوەی نێـوان دوو جـار دۆشـین جیـهاد بکات ئەوا چوونە بەهەشتی مسۆگەر کـردووە وە ئەوەی بریندار بێت یان توشی ناخۆشی‌یەك بێت ، ئـەو برینـە لـە ڕۆژی قیامـەت دێـت وەکـو خـۆی و چاکـتریش ڕەنگەکەی ڕەنگی زەعفەرانە بۆنەکەی بۆنی میسکە)

فەرموودەی بیست و پێنجەم :

تۆزی جیهاد کردن و دووکەڵی دۆزەخ کۆنابنەوە

عن ابي هريرة (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ) : «لاتَجتَمعُ غُبار في سبَيل اِلله ودخان جهنم » (صحيح رواه احمد والترمذي والنسائي) .

واتە : (تـۆزێ جیـهادو دووکـەڵی دۆزەخ لەسـەر لاشـەی یـەکێك کۆنابێتـەوە (تـۆزی جیـهادی کردبێـت و تۆزی جیهادی لەسەر نیشتبێ ناچێتە دۆزەخ تا دووکەڵی ڕەشی ئاگری دۆزەخی لەسەر کۆببێتەوە) .

فەرموودەی بیست و شەشەم :

پاداشتی پاسەوانی لە پێناوی خوای گەورەدا

عن ابن عباس (ﷺ) قال قال رسول (ﷺ) : «عَينانِ لاتَمَسْهما النارُ عَينٌ بَكَتْ مِنْ خَشيةِ اللهِ وعَينٌ باتَتْ تحرسُ في سَبيلِ اللهِ » (صحيح بشواهده رواه احمد والترمذي والنسائي والدارمي) .

واتە : (دوو چاو بەر ئاگری دۆزەخ ناکەون چاوێك لە ترسی خوا گریابێت وە چاوێکیش شەو نەخەوتبێ پاسەوانی گرتبێت لە پێناوی خوای گەورەدا) .

ئێبینی :

مەبەستی پێغەمبەر (ﷺ) دوو چاو ئا گری دۆزەخ نایانگرێتەوە واتە دووکەس ئاگری دۆزەخ نایان سووتێنێ بۆیە بەس چاوی بەکار هێناوە چونکە هەردوو کارەکە بە چاو دەکرێت گریانەکەو پاسەوانی‌یەکە .

فەرموودەی بیست و حەوتەم :

تایبەتمەندیەکانی شەهید

عن المقدام معديكرب (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ): ((لِلشَهيدِ عِندَ اللهِ سِتُّ خِصالٍ ، يُغْفَرُ لهُ في اولِ دُفعَةٍ ، ويرىٰ مَقْعَدَهُ مِن الجَنة ، ويُجارُ مِنْ عَزابِ القَبرِ ، ويأمَنُ الفزَع الاكبر ، ويضع على رَاسه تاجُ الوِقار الياقوتة مِنها خير مِن الدنيا وما فيها (الى اخرها))) (حديث حسن رواه الترمذي وابن ماجه) .

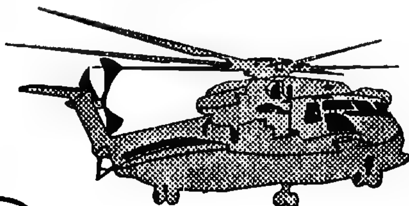
واتە : (شەهید لەلای خوای گەورە شەش سیفەتی هەیە ، لەگەڵ دەرچوونی یەکەم دڵۆپە خوێنی لە هەموو تاوانەکانی خۆش دەبێت ، وە شوێنی خۆی دەبینێ لە بەهەشت ، وەلە سزای گۆڕ دەپارێزرێت ، وە لەترسە گەورەکە دەلرێزرێت وە تاجی رێزو بە گەورە زانینی لەسەر دەکرێت هەر بەیاقوتێکی ئەم تاجە ــ دیارە تاجەکە لە یاقوت دروستکراوە ــ چا کترە و باشترە لە هەموو دونیاو ئەوەی تیایەتی) .... تا کۆتایی فەرموودەکە

تێبینی :

١- ئەوەی باس نەکراوە لێرە (٧٢) حۆریشی بەر دەکەوێت .

٢- شەهید بۆ (٧٠) کەس شەفاعەت دەکات .

٣- الفزع الاكبر : ترسە گەورەکە مەبەست پێی هاتنی قیامەتە .

فەرموودەی بیست و هەشتەم :

مردن لە پێش جیهاد کردن

عن ابي هريرة (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ): «مَنْ لَقِيَ اللهَ بِغَيْرِ أَثَرٍ مِنْ جِهادٍ لَقِيَ اللهَ وفيه ثُلْمَةٌ» (رواه الترمذي وابن ماجة) .

واتە : (هەرکەسێ بگات بەخوای گەورە و شوێنەواری جیهادی لەسەر نەبێ ئەوا لەشی کەم و کوڕی تیایە) .

تێبینی :

(ثلمة) شکان یان کەم و کوڕی یان ناتەواوی مەبەست پێی وەك ئەوە دەبێت (السيف فيه ثلمة) واتە : شمشێرەکە شکانێك یان ناتەواوی‌یەکی تیایە ئەگەر درزێکی تیابێت . ئە کەسەشی جیهادی نەکردووە گەیشتووە بە خوای گەورە ئاوا لاشەی کەم و کوڕی تیایە.

فەرموودەی بیست و نۆیەم :

مردنی موجاهید شەهید بووونە لە پێناوی خوای گەورەدا

عن سهل بن حنيف (ﷺ) ان رسول (ﷺ) قال: «مَنْ سَأَل الله الشَهادة بصدق بَلغه'الله مَنازل الشُهداءِ وإِنْ ماتَ علىٰ فِراشهِ» (رواه مسلم)

واتە : (هەرکەسێ بە ئیخلاص و نیاز پاکی داوای شەهیدی بکات لە خوای گەورە ئەوا خوای گەورە ئەیگەیەنێتە پلەی شەهیدان ئەگەر لەسەر جێگاکەی خۆشی مرد) .

تێبینی :

مەبەست لێرە هەر ئەوەنییە لە دوعاکان داوای شەهیدی بکەی بەڵکو ئەمە بۆ موجاهیدێکە دەرچووە بۆ جیهاد بەڵکو شەهید دەبێ یان یەکێك هەتا لە توانای بووە خۆی بۆ جیهاد ئامادە کردووە و نیەتیشی هەربووە جیهاد بکات بە ئیخلاصی ئەگەر جیهادەکەش نەکردبێت

یان چەندین شەڕ جیهادی کردووە بەڵام شەهید نەبووە ئەگەر لەسەر جێگاکەی مردئەوا خوای گەورە پلەی شەهیدی پێ دەبەخشێ .

فەرموودەی سێیەم :

جیهادێکی ڕاست

عن معاذ بن جبل (ﷺ) قال قال رسول الله (ﷺ) : « الغَزْو غَزوان فأما مَن ابتَغىٰ وَجه الله واطاعَ الامامَ وانفقَ الكريمة وياسَر الشريكَ واجتنبَ الفَساد فأن نَومه وَنَبهه اجرٌ كله واما من غزا فخراً ورياءً وسمعةً وعصىٰ الامام وافسدَ في الارضِ فأنهُ لم يُرجع بِالكفاف »
(اسناده صحيح رواه مالك واحمد وابوداود والنسائي)

واتە : (لە (معاذی) کوڕی جبل (خوای لێ ڕازی بێت) دەفەرموێ : پێغەمبەر (ﷺ) فەرمووی : غەزا کردن دووجۆرە ئەوەی بە غەزا کردن نیەتی خوابێت وە گوێڕایەڵی ئیمام[٣] بکات بەماڵی حەلاڵ و پاکی بەخشەر بێت وە لەگەڵ

---

(٣) تێبینی : ووشەی ئیمام لەم فەرموودەیە بەمانی خەلیفە (الإمام الأعظم) دێت و بەمانی ئەمیری جیهادیش دێت ، چونکە لە ڕیوایەتی ئەبوداود بە ئەمیریش هاتووە (واطاع الأمر) ، ئەم ڕوونکردنەوەش بۆ ئەوەیە کەوا کەس واتێ نەگات کە جیهاد کردن تەنها لەپشت خەلیفە دەکرێت ئەگەر خەلیفە نەبوو جیهاد ناکرێت !!

شەریکەکەی دڵ نەرم و بەبەزەیی بێت وە دور کەوتەوە لە فەساد کردن . ئەوا نوستن بە ئاگابونی . هەمووی بۆی پاداشتە . وە ئەوەی بۆ ڕیا کردن و ناو دەنگ غەزاو جیهادی کرد وە گوێڕایەڵی ئیمامی نەکردووە فەسادی ناوە لەسەر زەوی کە گەڕایەوە لە جیهاد هیچ پاداشتێکی بۆنیە .

فەرموودەی سیویەك :

سەفەر کردن و مەشق کردن بۆ جیهاد

عن ابي اسامة (ﷺ) . قال : ((خَرَجْنا مَعَ رَسولُ الله (ﷺ) في سَرِيةِ... فقالَ .... والذي نَفسُ مُحمد بيده لَغَدَوَة في سبيلِ الله خيرٌ مِنَ الدنيا وَمَا فِيها ولَمَقامُ اَحَدِكم في الصَّفِّ خَيرٌ مِن صلواته سِتينَ سنة)) (رواه احمد)

واتە : (لە ئەبی اسامە (خوای لێ ڕازی بێت) فەرمووی دەرچوین لەگەڵ پێغەمبەر (ﷺ) کە سریەیەك بوین ..... فەرمووی سوێند بەو زاتەی کە نەفسی محمدی

بە دەستە . بەیانیەك دەرچوین بۆ جیهاد كردن یان ئێوارەیەك دەچووین بۆ جیهاد كردن چاكرە لەوەی لە دونیا و لەوەی تیایەتی وە شوێنی یەكێك لە ئێوە لە ڕیزی جیهاد كردندا . چاكترە لە نوێژ كردنی شەست ساڵدا) .

فەرموودەی سی و دوو :

پاداشتی جیهاد

عن ابي سعيد الخدري (ﷺ) ان رسول الله (ﷺ) قال :
« مَنْ رَضيَ بالله رَبّاً وبالاسلامِ ديناً وبمحمدٍ رَسولاً . وَجبتْ لهُ الجَنة فعَجِبَ له ابو سعيد فقال أعِدها عليَّ يارسولَ الله فأعادَها عليه ، ثم قال : (وأخرى يَرفعُ اللهُ بها العبدَ مائة درجة في الجنة . مابينَ كُلِ درجتين كمَا بَينَ السماءِ والارض) قال وماهيَ يارسولَ الله ؟ قال : (الجهادُ في سبيلِ الله الجهادُ في سبيلِ الله الجهادُ في سبيلِ الله » (رواه مسلم)

واتە : (لە (ابی سعید الخدری) ەوە (خوای لێ ڕازی بێت) كەوا پێغەمبەر (ﷺ) فەرمووی هەركەسێ بە (الله)

ڕازی بێت خوای بێت وە بە ئیسلام ڕازی بێت دینی بێت وە بە محمد (ﷺ) ڕازی بێت پێغەمبەری بێت ئەوا چونە بەهەشتی مسۆگەر کردووە ابی سعید بەلایەوە سەیر بوو ووتی : بۆم دوبارە بکەوە ئەی پێغەمبەری خوا (ﷺ) بۆی دوبارە کردەوە و فەرمووی شتێکی تریش بڵێم کە خودا لە بەهەشتدا سەد پلەی بەر ز دەکاتەوە . ماوەی نێوان هەردوو پلەیەك . بەقەد ماوەی نێوان ئاسمانە و زەوی‌یە . ووتی چی‌یە ئەمە ئەی پێغەمبەری خوا (ﷺ) ؟ فەر مووی : (جیهاد کردنە لە پێناوی خوا . جیهاد کردنە لە پێناوی خوا . جیهاد کردنە لە پێناوی خوا) .

فەرموودەی سی و سێ :

بەهەشت لەژێر سێبەی شمشێردایە

عن ابي موسیٰ (ﷺ) . قال قال رسول الله (ﷺ) :
«إنَّ أبوابَ الجنةِ تحتَ ظِلالِ السيوفْ» (رواه مسلم)

واتە : (لە (ابی موسی) (الاشعری) (خوای لێ ڕازی بێت) دەفەرموێ : پێغەمبەر (ﷺ) فەرمووی : دەرگاکانی

بەهەشت لە ژێر سێبەری شمشێردایە . واتە بەهۆی جیهاد کردن و شەڕەوە بەهەشت بەدەست دەهێنرێت) .

فەرموودەی سی و چوار :

مەشق کردن لەسەر پێکانی نیشانە

عن عقبة بن عامر (ﷺ) قال : ((سمعت رسول الله (ﷺ) وهو علىٰ المنبرِ يَقولُ واَعِدوالَهمْ مااَستطعتم مِن قوة اَلاَ اِنَ القوةَ الرَمي اَلاَ اِنَ القوةَ الرمي الا انَ القوةَ الرمي)) (رواه مسلم)

واتە : لە عقبەی کوڕی عامر (خوای لێ ڕازی بێت) . دەفەرموێ : (بیستم پێغەمبەر (ﷺ) لەسەر مینبەر بوو دەیفەرموو بۆیان ئامادەکەن لە هێزو ئەوەی لە توانانتان دایە . واتە بۆ کافران . وە ئاگاداربن هێز لە ڕم هاویشتنە . هێز لە ڕم هاویشتنە . هێز لە ڕم هاویشتنە) .

تێبینی :

ڕم هاویشتن مەبەستی پێی بەکارهێنانی چەك و کەلوپەل شەڕ کردنە وە هیچ شتێکیتر ناگرێتەوە .

فەرموودەی سی و پێنج :

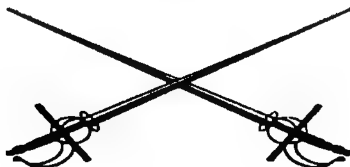
واجب بوونی بەردەوام بوون لە مەشق کردن لەسەر ڕم هاویشتن

عن عقبة بن عامر (ﷺ) قال سمعت رسول الله (ﷺ) يقول : «مَنْ تَعلم الرمي ثُمَ تركَه . فليسَ مِنا أوقَدْ عَصىٰ » (رواه مسلم)

واتە : لە عقبەی کوڕی عامر . دەفەرموێ : (بیستم پێغەمبەر (ﷺ) فەرمووی هەرکەسێ فێری ڕم هاویشتن بێت دوای وازی لێ بێنێت . وە لەبیری بکاتەوە ئەوا لە ئێمە نیە یان سەر پێچی کردوە) .

تێبینی :

ڕم هاویشتن واتە بەکار هێنانی چەك و زانینی هاویشتنی فیشەك جا هەر چ چەکێك بێت .

فەرموودەی سی و شەش :

سەیر کردنی شوێنی نیشانەی ڕم

عن انس بن مالك (رضي الله عنه) : ((قال كان ابو طلحة (رضي الله عنه) (يتترس) مع النبي (ﷺ) بترس واحد وكانَ ابو طلحة حَسَنُ الرميَ فكان إذارَمىَ النبي (ﷺ) فَينظرُ الىٰ مَوضعِ منبلة)) (رواه البخاري)

واتە : لە (انس) ی کوڕی مالك ئەفەرموێ : ((ابو طلحة) (خوای لێ ڕازی بێت) لەگەڵ پێغەمبەر (ﷺ) خۆیان لەپشت یەك (ترس) دەنا . وە (ابو طلحة) نیشانەی ڕاست بوو . ئەگەر نیشانەی بگرتابایە . پێغەمبەر (ﷺ) سەیری شوێنی نیشانەی گرتنەکەی دەکرد) .

تێبینی :

الترس : دارێکە وەك قەڵغان وایە شەڕکەر خۆی لەپشتی هەشار دەدات .

فەرموودەی سی و حەوت:

فەزلی دروست كارانی چەكی جیهاد

عن عقبة بن عامر (رضي الله عنه) قال سمعت رسول الله (ﷺ) ؛ يقول : «اَنَّ اللهَ تعالىٰ يُدخلُ بالسهم الواحدِ ثلاثة نَفرْ الجَنةَ صانِعهِ يَحْتَسِبُ في صَنعه الخَيرَ والرامي . ومُنبِلهِ» . (رواه ابوداود والترمذي وابن ماجة والنسائي)

واتە : لە عقبەی كوڕی عامر (خوای لێ ڕازی بێت) فەرمووی : بیستم پێغەمبەر (ﷺ) دەفەرمویێ : خوای گەورە بەیەك تیر سێ كەس ئەخاتە بەھەشتەوە . ئەوەی تیرەكە دروست دەكات بەم دروست كردنە نیەتی پاداشت وەرگرتنەوەی هەیە . وە ئەو كەسەی دەیهاوێژێت وە ئەوەی نیشانەی بۆ تیر هاوێژە كە دەگێڕێتەوە .

فەرموودەی سی و هەشت :

ئاگادار بوونی چەكی جیهاد

عن عروة البارقي (رضي الله عنه) ان النبي (ﷺ) قال : «الخيل معقود بنواحيها الخير الى يوم القيامة الاجر والعنم» (رواه البخاري ومسلم)

واتە : لە عروە كوڕی البارقی (خوای لێ ڕازی بێت) كەوا پێغەمبەر (ﷺ) فەرموویەتی : ((ئەسپەكان بەرەكەتیان لەناو چاواندایە تا ڕۆژی قیامەت . كەپڕی پاداشت و غەنیمەت بە دەست دێت . بۆیە دەبێ ئاگاداری ئەو هۆیانەو ئەو هۆكارانەبین كە جیهاد پێ دەكرێت) .

فەرموودەی سی و نۆ:

پاداشتی هێزی دەریایی لە پاراستنی سەروەری ئیسلام

عن ام حرام (ﷺ) عن النبي (ﷺ) قال : ((المائِدُ في البَحرِ الذي يُصيبُهُ القَيءَ لهُ اَجرُ شهيد والغَرِيق لهُ اَجرُ شَهيدَ ينْ)) (حديث حسن رواه ابوداود)

واتە : لە دایكی حەرام (خوای لێ ڕازی بێت) لە پێغەمبەرەوە (ﷺ) دەفەرموێت : (ئەوەی جیهاد دەكات لە دەریادا سەرگێژ دەبێت و توشی ڕشانەوە دەبێت و دەمرن ئەوا پاداشتی هەیە . وە ئەوەی دەخنكێ پاداشتی دوو شەهیدی هەیە) .

فەرموودەی چل:

دەر ئەنجامی وازهێنان لەجیهاد

عن إبن عمر (رضي الله عنهما) قال قال رسـول الله (ﷺ) : ((إذا تَبايَعتمُ بالعِينَةَ [٢] و أَخذتمْ أذنابَ البَقَرِ و رَضيتم بالزَرعِ و تَركْتمُ الجهادَ سَلطَ اللهُ عَليكم ذُلاً لايَنزِعه حتىٰ تَرجعوا إلى دِينكمْ)) (رواه أبوداود بإسناد حسن ، وصححه الألباني)

واتـه : (ئەگەر کڕین و فرۆشتنی (عینـە) لـە نارتـان بوو ، وە خۆتان خەریك كرد بە كوشتوكاڵ و پـێی ڕازی بوون تیای بمێننـەوەوە دوایەوە ماڵاتان كەوتن ، وازتان لە جیهاد هێنا ، خوای گەورە زەلیلیتان بەسـەردا دێنـێ لەسەرتان لای نادات ، هەتا دەگەڕێنەوە بۆ دینەكەتان) .. واتە : جیهادەكەتان .

(٢) العینة : جۆرێكە لە كڕین و فرۆشتنی (ربا) .

ناوەڕۆك

بــــــابــەت	لاپەڕە

فەرموودەی بیست و سێ

فەرموودەی بیست و چوار

فەرموودەی بیست و پێنج

فەرموودەی بیست و شەش

فەرموودەی بیست و حەوت

فەرموودەی بیست و هەشت

فەرموودەی بیست و نۆ

فەرموودەی سییەم

فەرمزودەی سی و یەك